

జీవితంలో జీవితము

- గోల్డ్ ప్రూడ్ మారుతీనెను

ఈ నవల ముద్దితం కావడం యిది మూడోసారి. చాలా పొపులర్ కావడం వల్లకాదు - చాలాకాలం ఆగి ఆగి ప్రింటుయింది. ఈ నవలకి ఎంతలేదన్నా 40 ఏళ్ళ వయస్సుంది ఎప్పుడూ ఎవరూ "అమ్మెళ్ళు - ఎంత మంచి నవల" అని అనలేదు. అయితే ఎక్కువమంది మహానుభావులు విమర్శించిన నవలగా దీనికి చిన్న ముందుమాట ఖాయాలనిపించింది.

ఆ959 ప్రింతంలో అప్పుడే చదువు పూర్తయి, నిరుద్యోగిగా పున్న రోజుల్లో ఈ నవల ఖాశాను. అప్పటికి - బుచ్చిబాబు, చలం - యిలాంటి వారి ప్రభావం నా మిద వుంది. తెలిసిందంతా చెప్పియ్యాలనీ, నాకు తెలిసిన రచయిత ఎంత గోప్యగా చెప్పాలనే యావ అప్పటిది. ఆ వాసన ఈ నవలలో ఎక్కువ ఎలా కలిశారో పుట్టుపరి నారాయణాచార్యుల వారిని ఆ రోజుల్లో కలిశాను. వారిని ఈ నవలకి ముందుమాట ఖాయమన్నాను. (ముందు మాటలూ, అంకేతాలు బోత్తిగా అలవాటు లేదు) అయిన ఖాశారు. ముందుమాట ఖాశారు గనుక విమర్శించలేదోమో కానీ, మొహమాటపడి బాగుందన్న గుర్తు.

ఆ962లో విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారికి చిత్తురులో సన్నానం జరిగింది. అయిన గుంటూరు శేషేంద్రశర్మగారి (అప్పటి చిత్తురు మునిసిపల్ కమిషనరు) యుంట్లో బస చేశారు. అక్కడ నా నవలలో ఒకటి రెండు పేజీలు చదివారమో. ఆ సాయంకాలం సభలో ఆర్యద తమ క్రెడిరసోని పాటల్ని పీపురమెంటు పాకం అస్సందుకు అయిన్ని తిడుతూ పనిలో పని నాకూ రెండు వడ్డించారు. "ఇందాక ఎవరో రచయిత నవల చూశాను ఆకాశంలో నడ్డతాలు మరో లోకంలోకి విరిపోతున్నాయంటాడు" ఇలా సాగింది. నాకు ఆ రచయిత ఎవరో వెంటనే ఆశ్చర్యయింది. నా పక్కన కూర్చున్న శేషేంద్రశర్మగారు, మల్లాది వసుంధరగారూ, మల్లాది రామచంద్ర శాస్త్రిగారూ యిబ్బింది పదుతున్నారు.

సభ మునిసింది. రాళి విశ్వనాథ వారికి చెప్పినట్టున్నారు. ఆ విమర్శించిన రచయిత నేనేసిని. మర్మాడు మధ్యాప్చా భోజనం శర్మగారింట్లో జి కృష్ణగారూ, విడి ప్రసాదరావుగారు (ప్రభుతులు వచ్చిన గుర్తు). అప్పుడు ఈ ప్రసంగం టేపు వేశారు. నన్ను విమర్శించే ప్రసంగం వచ్చేటప్పటికి సత్యనారాయణగారు నావేపు తిరిగి "మిమ్మి తీట్లేనట్టున్నాను" అన్నారు నప్పుతూ.

నేనూ నవ్వేసి "ఆ విధంగానయినా ఆ మూతం నవల చదివారు. అదీ నాకు ఆశీర్వాదమే" లాంటి మాటలేవో అన్నాను. ఏమయినా, విశ్వనాథ గారు కేంచపడ్డారు. అనవసరంగా నన్ను విమర్శించినందుకు. అయిన "సిండు మనంబు నవ్వనవనీత సమానము" కోవలో మనిషి ఆ ఆలోచన మనస్సులో పీకుతున్నట్టుంది. ఆ సాయంకాలం అప్పటి సంగీత నాటక అకాడమీ అధ్యక్షులు, చిత్తురు వారు విలాససభ అధ్యక్షులు అంద్యాభి రామకృష్ణరాజు గారు రామవిలాససభలో సభ ఏర్పాటు చేశారు. విశ్వనాథ వారు బజారుకెళ్ళి శాలువాలు కొనుక్కోచి - ఆ సభలో మా రచయితలు - నేనూ, మధురాంతకం, పల్లంపాటి, రాజేంద్ర సదానంద (వీరంతా వున్న గుర్తు) అందరికీ శాలువాలు కప్పారు - అదీ వారి బౌద్ధార్థం.

ఆ రోజుల్లోనే తిరుదణ్ణామత్తులో వుంటున్న చలం గారి దగ్గరికి వెళ్తూండేవణ్ణి. వారికి 'చీకటిలో చీలికలు' నవల పంపాను. "మీ పుస్తకం అందింది. ఈ నక్కకి అది కూడా భోజనం" అని ఖాశారు.

తరువాత నాల్గైదు పుస్తకాలోచ్చాయి. "నర్తకి అదే పనిగా చదువుతోంది. అయ్యా అందరూ చచ్చిపోతున్నారే" అని మధ్య మధ్య బాధపడుతోంది అంటూ తరువాత చదివినట్టున్నారు.

"అందులో వర్ణనలన్నీ అనవసరం. క్రూతిమం మీరు కూడా అవన్నీ చూసి వుండరు" లాంటి వాక్యాలు గుర్తున్నాయి.

ప్రస్తుతం ఈ నవలని సవరణలు చేసి, కుదించి ప్రమరించడం జరుగుతోంది. ఆనాటి 'చీకటిలో చీలికలు' దగ్గర్జుంచి నిన్న మొన్నటి 'ఐరసీత' వరకు - ఓ

(గత సంచిక తరువాయి)

విశ్వేశ్వరం నీలవేణిని తనదగ్గర వదిలిపెట్టిపోయిన రోజే ఈ ప్రశ్న అడిగిపుంటే ఫలితాలు మరొకలాగా వుండేవి.

నీరసంగా సామ్యస్తీనట్లున్న కళ్ళకేసి చూసి నిశ్చలంగా వుండిపోయాడు. జవాబు కోసం ఎదురు చూస్తోందని గ్రహించాడు. నుదుటిమీద చెయ్యివేస్తే కాలుతోంది. ఒక్కసారి వంగి వణికే ఆమె పెదాల్చి ముద్దుపెట్టుకున్నాడు.

గడియారం రెండుగంటలు కొట్టింది.

స్టోప్ నర్సు ఆపులిస్తోంది.

మోచేతులమీద ఆనుకుని మంచం మీదకి వంగి "నీ మీద అసహ్యమెందుకు నాకు, నామీదే నీకు కలగాల్సింది" అన్నాడు.

దుఃఖం ఆగడంలేదు నీలవేణికి. వరదరాజులులోని సౌహిత్యం మరీ భరించరానిదయి గుండెల్ని కోస్తోంది. కళ్ళనీళ్ళు తిరిగితే కిటికీవేపు తలతిప్పింది. వెన్నెల కన్నులెత్తినచోట అమృతం వర్షిస్తున్నట్లుంది.

ఏదో కలలో చిత్రంలాగా తోటంతా కనిపిస్తోంది.

త్రాణ నశించిన మూగ హృదయం బాధతో, తీరని కోరికతో జివ్యమంది. ఒక్కసారి పాత ఉత్సాహం శరీరాన్ని గుంజినట్లునిపించింది. ఏదో చిన్నతనపు కోర్కె మనస్సును పెకలించింది. వెన్నెట్లో వరద పక్కన కూచుంటే బాపుండుననిపించింది.

చటుకున వరదవేపు ముఖం తీప్పి అంది.

"తోటలోకిపోయి కూచుందా"

విస్తుపోయాడతను. ఓ క్షుణం ఆగి "సప్సర్ను అడిగివస్తానుండు" అని లేచాడు.

"అయితే వద్దు"

చివరి కోరికలు ఏవో నీడలులాగా, బలహీనంగా, మనస్సును పట్టుకు పీకుతూ ప్రతీ చిన్న అనుభూతికి కదిలి ఘుర్రణ పడుతున్నాయి.

తృప్తికోసం కోరిక పెనిగి నిరాశలో నిద్రపోయింది.

ఆమెను చూసి జాలేసింది వరదకి - ప్రపంచంలో తను ఎవరికి చెందుతుందో తెలీదు - ఇప్పటికీను. ఏదో వింత చిత్రంలాగ, గజిచిజి అయిన అర్థంకాని ప్రశ్నయం అది - కోరికలూ, ఆశయాలు కలిగిన వ్యక్తి వర్రం పడ్డ తరువాత నిశ్చలమయిన నీటి తెఱ్పుకింద నిశ్చలం. ఆమె మనస్సు నిర్మిష్ట జీవితమంతా కమ్ముకుని, సంఘంతో వ్యక్తుల్లో విధించిన శిక్ష యూ స్థితి. చేసిన పాపం - నిశ్చబ్దం. సేర్పుకున్న పారం చిరునవ్వు. తర్వాత? 'తర్వాత' అక్కర్నేదు నీలవేణికి.

"నీలవేణి చచిపోయినా బాధలేదు" మొదటిసారిగా అనుకున్నాడు వరద.

అనుకుని "సప్సర్ని అడగనక్కరలేదు. వెళ్లాం పద" అని చెయ్యిపట్టుకు ఆమెను లేవదీయబోయాడు.

నీలవేణి లేవబోతే నరాలన్నీ తిరుగుబాటు చేస్తున్నాయి. ఒంట్లో రక్తమంతా తలలోనే గుడుకట్టుకున్నట్లు యుంకేమీ చేయకుండా ముద్దలా పడివుంటే బావుళ్ళనిపించేట్లు వుంది.

కానీ మళ్ళీ ఆ క్షుణం గడపడం మరొకసారి సాధ్యంకాదేమోనన్న ఆలోచన శరీరాన్ని లేవదీస్తోంది.

పూర్తిగా వరదని అనుకుని లేచింది నీలవేణి.

శరీరం తూలిపోతుందేమోనని భయం వేసింది.

ఇన్నాళ్ళ తర్వాత మానసికంగా కూడా నీలవేణి దగ్గరపడినట్లు శరీరానికి గట్టిగా హత్తుకుని నడిచాడు వరద.

స్టోఫ్సనర్సు లేస్తుందేమోనని భయం వేసింది.

నీలవేణి శ్యాస్ వేడిగా మెడని కాలుస్టోంది. చెక్కిత్తు చెంపల్చి తాకుతూ ఒరిపిడి పెట్టున్నాయి.

"ఎంత మారిపోయావు నువ్వు?" అని గొణిగాడు ఆమె చెవి దగ్గర.

నీలవేణి నీరసంతో వివశమయి, తనదంతా అతనికిచేసుకుని అతనిలో కలిసి పోయింది.

గేటు చప్పుడయితే గుండె రుషుమంది వరదకి. అయినా స్టోప్ నర్సు లేవలేదు. గడియారం శబ్దం వరస తప్పకుండా వినిపిస్తోంది.

తలుపు తెరిస్ట్ తోటలో వెన్నెల కళ్ళు చెదిరించింది.

మెట్లమీద కూచున్న వృక్షాని యిద్దరూ చూసి నిర్ఖాంతపోయారు.

మనిపిని ఒక్కసారి గుర్తుపట్టి వరద ఆశ్చర్యంతో గొణిగాడు. "విశ్వేశ్వరం" సిగ్గుతో, భయంతో కుంచించుకుపోయాడు విశ్వేశ్వరం. ఒక్కసారయినా తలెత్తి నీలవేణిని చూడలేదు.

"అపును నేనే, పువ్వులు తీసుకొచ్చాను" అని వరదకి అందించాడు. నీలవేణి ఏమన్నా మాట్లాడుతుండా అని నిశ్శబ్దంగా ఎదురు చూశాడు వరదరాజులు.

కానీ ఏమీ మాట్లాడలేదు నీలవేణి. తన చేతుల్లో నీలవేణి శరీరం యావత్తూ వణికింది.

"బాపున్నారా?" అంది నీలవేణి తలెత్తకుండానే.

విశ్వేశ్వరం జవాబు అంత నిశ్శబ్దం మధ్య వినిపించలేదు.

నీరసంగా నీలవేణి అతని భుజం మీద తల ఆనించడం కనిపెట్టి "అలా నిలోడం బావోలేదు. నీలవేణిని తీసుకువెళు" అనేసి అక్కణ్ణుంచి వెళ్లపోయాడు విశ్వేశ్వరం.

నీలవేణి నివ్వేరపోయింది.

వెన్నెల్లో కూర్చోవాలన్న చివరి ఉత్సాహంకూడా అంతటితో ముగిసింది. వరద భుజానికి అనుకుని వాలుగా కూచుంది.

ఎంతకీ ఆమె మాట్లాడకపోయేసరికి భయపడి "ఇక్కడుంటాడనుకోలేదు వాడు. మరిచేపోయాను ఆ విషయం" అన్నాడు.

"ఏ విషయం"

"నువ్వు పువ్వులు కావాలన్నావు"

పాట్లాం విడదీసి పువ్వులన్నిటినీ బెంచీ చుట్టు జల్లేసింది. సగం తడిసిన పువ్వులు వెన్నెల్లో ముత్యాల్లా మెరుస్తున్నాయి. సైట్కీన్తో, మల్లెల వాసన పోటీ పడుతోంది.

"విశ్వేశ్వరం అంటే ఎందుకంత కోపం?"

ఈసారి తుళ్ళిపడలేదు నీలవేణి. కళ్ళలో వెలుగు పడుతోందని అతని చేతుల్చి చెంపమీద అనించుకుంది.

"కోపం కాదు.. ఆయనంటే నాకు చాలా అభిమానం. అందుకనే దూరంగా వచ్చేశాను" అంది.

ఆ వాక్యానికి అర్థమే తెలియలేదు. ఏదో అడగాలనుకున్నాడు. కానీ ఎలా అడగాలో తెలిక వూరుకున్నాడు.

మరొక విషయమేదో అడగాలని మనస్సు తపాతపా పడుతోంది. వాళ్ళిద్దరికీ ఆ రాత్రే చివరిదయినట్లూ ఇక యా అవకాశం తప్పోస్తే ఆమెను తెలుసుకోవడానికి మరి సమయమే చిక్కినట్లూ మనస్సు ఉరకలు వేసింది.

పడమటి ఆకాశం మీద చందుడి చుట్టు ఎరుపు, పుండు చుట్టు రక్తంలా కూడింది.

చల్లగాలి చెట్లని కదిలిస్తోంది - నిశ్శబ్దాన్ని భరించలేక, "పోదామా లోపలికి?" అన్నాడు. అప్పటికి ఎంతో సేపయింది నీలవేణి మాట్లాడడం మానేసి. జవాబు యువకపోతే తలమీద చెయ్యివేశాడు. బరువుగా ఊపిరి పీలుస్తోంది. తల తడివితే మంచు చేతికి చల్లగా తగిలింది. కాళ్ళు దగ్గరికి ముడుచుకుని వోళ్ళో తల ఆనించుకుని నిద్రపోయింది నీలవేణి.

విశ్వేశ్వరం ఉంటే బావుళ్లనుకున్నాడు.

సుమారు నాలుగయి వుంటుంది. నైట్‌డూయాటీకి వచ్చిన డాక్టరు మాటలు హోల్డ్ వినిపించి భయపడ్డాడు వరద.

స్టాప్ నర్సు ఆందోళనతో ఏదో మాట్లాడుతోంది.

మరోక్కణంలో తోట వేపు దీపం వెలిగింది. వీళ్లద్దరినీ చూసి నర్సు దిమ్మరపోయి "డాక్టర్, పేపెంటు యుక్కడ వుంది" అంది.

డాక్టరు ముఖంలో చికాకు స్ఫూర్టంగా కనిపిస్తోంది. దగ్గరికి వచ్చి విసుగుగా అడిగాడు డాక్టరు "చెప్పండి, రోగి బాగుపడడం మికిష్టం లేదా?

"ఇష్టంలేక కాదు డాక్టర్. ఆమె యిక బాగుపడదు" అన్నాడు వరద స్థిమితంగా.

నీలవేణి బరువుగా ఊపిరి పీల్చి యిటు తిరిగి నిద్రపోయింది. మర్మాడు సరిగా మధ్యహోనికి, డాక్టర్లంతా యింటికి వెళ్లి పోయాక పిట్ వచ్చింది నీలవేణికి. అప్పుడే భోజనానికి వెళ్లిన వరదకి కబురుంపితే భయపడి పరిగెత్తుకు వచ్చాడు. ప్రైవర్లో ఉంచి నీలవేణిని అప్పుడే ఆపరేషన్ థియేటర్ వేపు తీసుకు వెళ్లున్నారు. ఇద్దరు డాక్టర్లు కారుమీద వచ్చారు.

"మిరేనా పేపెంట్ గార్డియను?" అన్నాడోకాయన.

"అవును"

"రాత్రి ఆమెకు ఓపెన్ ఎయిర్లో వదిలేయడం మరీ ప్రమాదించింది. ఆపరేషన్లో ఏ విషయమన్నా తేలవచ్చు. అఱుతే రోగి క్షేమం గురించి ఏ హామీ యివ్వలేము. ఇది ప్రయత్నం. హామీ మాత్రం కాదు - గుర్తుంచుకోండి" అన్నాడు డాక్టరు.

ఫలితం తెలిసినప్పటి నిశ్చలత అతని ముఖంలో చూస్తూ వణికాడు వరదరాజులు "పేపెంట్ ఏమవుతుంది డాక్టర్!"

నవ్వుతూ స్థిమితంగా భుజం తట్టాడు డాక్టరు. ఆపరేషన్ రూం యివతల బెంచీమీద చదికిలబడ్డాడు వరద. అవసరమేమానని విశ్వేశ్వరం కాఫీ తీసుకొచ్చాడు. ఏం ఆలోచించడానికి వరద మనసు జడమైంది. ఎవర్నీ ఏమీ ప్రశ్నించకుండా, కనీసం ఆతృతన్నా ప్రకటించకుండా, నీలవేణి తనది కాదన్నట్లు హోల్డ్ బల్లమీద కూచున్నాడు. పన్నెండు గంటలకి స్టాప్ నర్సు పలకరించింది.

"ఎగిమెంటు మీద సంతకం చేయాలి సార్!"

తేరుకున్నాడు వరద. ఆర్థం తెలీక వింతగా చూశాడు. "ఏమయింది?" అన్నాడు.

"గుండె బీట్ వదులుతోంది పేపెంట్కి. కాళ్ళు పట్లు తప్పేనట్లున్నాయి. మరొక్క ప్రయత్నం మాత్రం మిగిలింది."

ఏమిటన్నాడు.

"ఆక్సిజన్ టెస్ట్ జరపాలి"

వరదరాజులు నిర్మివంగా చూస్తూ కూర్చోవడం గమనించి, "జరపండి" అన్నాడు విశ్వేశ్వరం మాటలు కూడదీసుకుని.

"పేపెంట్ గార్డియన్, బాధ్యతగల వ్యక్తి ఎగిమెంటు మీద సంతకం చేయాలి."

"ఎందుకూ?"

"ఇది ప్రయత్నం మాత్రం, పేపెంట్ బ్రతకడం విషయమై హామీ కాదు. అందుకని గార్డియన్ యిష్టపడితేనేగాని చేయడానికి విలుపడదు."

వరద తేరుకుని "చెయ్యండి" అన్నాడు. లేచి అగిమెంటు మీద సంతకం చేస్తుంటే డాక్టరు అన్నాడు. "మీరు చాలా దురదృష్టవంతులు సార్ - రాత్రి ఆమెను బిపెన్ ఎయిర్లో ఉంచుండావుంటే"

"రాత్రి ఒక్కటే సుఖంగా గడిచినరోజు డాక్టర్. ఇహ తర్వాత ఏం జరిగినా నాకేం భయంలేదు. మీ ప్రయత్నం కానివ్యండి" డాక్టర్ ఆశ్చర్యపోయాడు.

సాయంకాలం ఆరుగంటలకి డాక్టర్ మళ్ళీ వరదని పలకరించాడు.

"నీరసం, అలసట శరీరాన్ని మరీ పాడుచేసింది సార్. రోగికి ఒక్కసారి తెలివి వ్స్తే అదృష్టమే" అనేసి వెళ్లపోయాడు. నఘ్యకున్నాడు వరద.

తెలివ్స్తే ఒక్కసారి ఏం మాటల్డాడేది? అనుకున్నాడు.

ఉదయం భోజనం చెయ్యలేదని గుర్తుచేస్తూ కాఫీ తెచ్చి యిచ్చాడు విశ్వేశ్వరం. గులాబికి మాత్రం లోపల పేపెంటు దగ్గర ఉండటానికి అనుమతి యిచ్చారు.

స్టోప్ అంతా డూటీ మారాక, గతరాత్రి పున్న నర్సు కనిపించింది. పేపెంట్ ని చూసి వచ్చి "సారి సార్ - చేతులారా కేసు పాడుచేసుకున్నారు" అంది.

నవ్వాడు వరదరాజులు "మరొక్కసారి ఆమెకు తెలివి వస్తుందని డాక్టర్ చెప్పారు సిస్టర్. అందుకే కూచున్నాను. ఈసారి తెలివ్స్తే మిరు నిన్న చేసిన సహాయం ఆమెకు చెప్పాను."

ఒసారి మళ్ళీ స్పెషల్ వార్లూలోకి వెళ్లివచ్చి "మీరు పేపెంట్ దగ్గర ఉండవచ్చునన్నారు డాక్టరు" అంది నర్సు.

గదిలో విపరీతంగా ఏదో లోషన్ వాసన వేస్తోంది.

మంచం మీద ఉన్న నీలవేణి చుట్టూ ఏవో శాస్త్రీయ పరికరాలన్నీ పేర్చి పున్నాయి. ముక్కువరకూ వింత వింత గొట్టాలూ, మరో మార్గం లేక గొట్టాలలో ముందు వెనక రెపరెపలాడే నీటి బుడగలూ, వీటిన్నిటి మధ్య నిశ్చలంగా, నిద్రపోతూంది నీలవేణి. గులాబి దిగులుగా కిటికీ దగ్గర కూచుంది.

ఇదంతా విచిత్రంగా వుంది వరదకి. ఎంత చూసిన దుఃఖం రావడంలేదు తనకు. నీలవేణి మరీ దగ్గరగా బల్లలాక్కుని వింతగా ఏదో అద్భుతాన్ని చూస్తున్నట్లు నీలవేణి ముఖాన్ని చూస్తూ కూచున్నాడు వరదరాజులు.

అన్నయ్య ముఖం చూసి భయపడింది గులాబి.

నీలవేణి గుండె బద్దకంగా ఎగిరి పడుతోంది.

ఎన్నాళ్ళుగానో వంటిని పున్న కనకాంబరం రంగుచీరె నలిగి చేతి చుట్టూ తిరిగి పుంది. చీకటి పెదవుల మీది చిరునవ్యని గమనిస్తూ కూచున్నాడు. ఒక్కసారి పెదాల్చి చేతుల్లో తాకాలనిపించింది.

ముఖంలో ఏదో తెలీని లీపి, నిర్దిష్టం కనిపిస్తోంది - ఆ నిర్దిష్టం చాలు ఆమె జీవితం అధరం చెప్పడానికి. "నేను నమ్మిన మనుషులూ, కావాలనుకున్న తృప్తి, ఆశలూ అన్నీ ఎదురు తిరిగి మోసం చేశాయి. ఇంక యిం ప్రపంచంతో నాకేం పని?" అన్న వైరాగ్యం తెలుస్తోంది.

అధరాత్రిలో కళ్ళముందు నీడలు పడి, నీరసంగా. నీలవేణిపక్కనే తలవంచాడు. ఎప్పుడు కన్న మూతపడిందో తెలీదు.

చివరి రుమామున ఏదో పిట్ల కీచుమని అరిచేసరికి తుళ్ళిపడి లేచాడు. గాలికి గది రెక్క రెపరెప కొట్టుకుంటూంది. ఎల్క్షెం దీపం వణకుతోంది. గొట్టంలోంచి పాకుతున్న ఆక్రీజను బుడగలు నెమ్మదిగ శబ్దం చేస్తున్నాయి. నిద్రమత్తులో కళ్ళ విడడంలేదు తనకు. నీలవేణి యింకా నిద్రపోతున్నట్టే ఉంది.

చూశాడు.

ఆసుపత్రి అంతా నీర్బెమైన నిశిధి నిశ్శబ్దం కమ్ముకుంది. హాతాత్తగా తెలివిరావడంతో ముఖమంతా చెమట పట్టింది.

నీలవేణిలో చలనం లేకపోవడాన్ని గమనించాడు. గుండె కొట్టుకుంటున్న శబ్దం వినిపించడంలేదు. అనుమానం తీరేవరకూ గుండెదగ్గర తల ఆనించి చూశాడు.

ఎన్నో సంవత్సరాల అలసటను ఆ ఒక్క రాత్రిలోనే తీర్చుకుంటున్నట్లు, తృప్తిగా, నిశ్చింతగా, ప్రశాంతంగా తీరని నిద్రపోతోంది నీలవేణి.

లేవబోతే కాలు తిమ్మిరెక్కి కదల్లేదు.

హోలులో సిష్టర్ నిద్రపోయింది. వాచీ పస్నేండు దగ్గర ఆగిపోయింది - నవ్వుకున్నాడు.

సిష్టర్ను లేపి "పేపెంట్ చచ్చిపోయింది. ఆక్సిజన్ వ్యథ అవుతుంది. సిలెండర్లు తీసేయండి" అనేసి బయటకు వచ్చాడు.

మెట్ల దగ్గర విశ్వేశ్వరం స్తంభానికి చేరబడి నిద్రపోతున్నాడు. భుజానికి యింకా ఫ్లాస్టి వేలాడుతూనే పుంది.

మెట్లమీద కూచుని అతన్ని తట్టిలేపితే తుళ్ళపడ్డాడు విశ్వేశ్వరం. "నీలవేణి చచ్చిపోయింది"

దిమ్మరపోయి, వెరివాడిలాగా చూశాడు "చివరిసారి తెలివి వచ్చిందా?"

ఆలోచించాడు వరద, "ఏమో తెలిదు, నేను లేచేసరికి అంతాసరి. గదికి పోదాం పద" ఫ్లాస్టి తీసుకుని లేచాడు.

విశ్వేశ్వరానికి యింకా నిద్ర ఆగడంలేదు.

తనపై విశ్వాసం, నమ్మకం లేని వ్యక్తి శ్రేయస్సుకయి తపన పడుతూ యిన్నిరోజులూ గుంజాటన పడి పడి యిప్పుడిక పగలంతా హాయిగా నిద్రపోయాడు విశ్వేశ్వరం.

నీలవేణి పోయిందన్న విచారం అతన్ని కదిలించలేకపోయింది.

మొదటినుంచి ఒక తరపో ప్రశాంతతకు అలవాటు పడ్డ మనస్సు ఊహిరి సలపని దుఃఖంలో మునిగిన తర్వాత కలిగిన ఆటవిడుపు విశ్వేశ్వరానిది.

తెల్లవారురుఖామున నాలుగు గంటలకి నీలవేణిని చూసి వచ్చి గదిలో నేలమీద వెల్లకిలా పడుకున్నాడు.

గులాబి కుర్చీలోనే నిద్రపోయింది.

వరదరాజులకి నిద్ర రావడంలేదు. ఏవో ఆదర్శాలను సాధించినపుటికంటే, అందుకు ప్రయత్నం అతన్ని మరీ అలసిపోయేట్లు చేసింది.

కిటికీ ఊచలకి చేరబడి తూర్పు ఆకాశం మీద చీకటివేపు చూస్తూ కూచున్నాడు వరద.

జీవితంలో పెద్ద అధ్యాయం గడిచిన తర్వాత శూన్యం గుండెల్ని కోస్తోంది. ఏవో గొప్ప సంఘటన ముగిసిపోయినట్లూ, ఇన్నాళ్ళూ తనకు జవసత్యాలనిచ్చిన, తన జీవితానికి అర్థం కల్పించిన శక్తిపోయినట్లూ అనిపించింది.

శానిటోరియం వరండాలో గుడ్డిదీపాలు చీకటితో పెనుగులాడుతున్నాయి.

ఇటు తిరిగితే విశ్వేశ్వరం వౌళ్ళ మరిచి నిద్రపోతున్నాడు. చలికి అసంకల్పితంగా నరాలన్నీ కూడాదీసుకుని ముద్దలా పడుకున్నాడు విశ్వేశ్వరం.

ఆశలూ, కోరికలూ, ప్రేమ, అభిమానం, బంధాలు తెలిని హ్యదయం నిర్మిష్టాతి అలానే వుంటుందనిపించింది. నీలవేణిని తన దగ్గర ఎంత నిశ్చింతగా వదిలేసి గూడూరు గనుల్లూ దిగాడో, ఆమె పోయినా అంత నిశ్చింతగానూ నేలమీద నిద్రపోయాడు. ఇంతకాలం తోముని

తర్వాత విశ్వేశ్వరం జీవితానికి అర్థం తెలిసింది వరదరాజులుకి అంతగా ఏమీ అక్కడైనితనాన్ని దృష్టిలో వుంచుకు బ్రతకడం అందరికి సాధ్యంకాదేమాననిపించింది. ఇంతకాలం తర్వాత విశ్వేశ్వరం జీవితానికి అర్థ తెలిసింది వరదరాజులుకి అంతగా ఏమీ అక్కడైని తనాన్ని దృష్టిలో వుంచుకుని బ్రతకడం అందరికి సాధ్యంకాదేమాననిపించింది. లేచి చలితో ముడుచుకు పడుకున్న విశ్వేశ్వరం మీర దుష్టటి కప్పితే వొళ్ళు విరుచుకు పక్కకి దొర్లాడు.

మర్మాటి సాయంకాలం మసక చీకటి పడుఁడేళకి వొళ్ళు దులుపుకుని లేచాడు విశ్వేశ్వరం.

తలంతా 18 గంటల విశ్రాంతితో దిమ్ముక్కు పనిచేయడం మానేసింది. శరీరమంతా తిమ్మిరెక్కు మొద్దుబారింది. గదంతా చీకటిగా వుంటే లైటు వేసి గదిమధ్య కూచున్నాడు. ముందురోజు విషయాలన్నీ, హాతాత్తుగా గుర్తుకొచ్చాయి. శానిటోరియంలో దీపాలన్నీ కిటికీలోంచి కనిపిస్తున్నాయి.

సాయంకాలం ఆకాశం గుబులు వంక చూస్తాంటే నీలవేణి గుర్తుకొచ్చింది ఏభై ఏళ్ళ జీవితంలో మొదటిసారిగా నరాలన్నీ సభ్యిచ్చి నశం తప్పి ఏదో పేగును మెలికలు తిప్పాయి. కిటికీకి తల ఆనించి నీలవేణిని గుర్తు తెచుకు బాపురుమని చిన్న పిల్లాడిలా ఏడాడు. పాత జీవితం స్మృతులు గుర్తుకొస్తున్న కొలదీ ఆ దుఃఖానికి అవధిలేకుండా పోయింది.

ఏడుపు విని గులాబి భయంతో అన్నయ్యని పిలుచుకొచ్చింది. ఫౌంటెను దగ్గర కూచున్నవాడల్లా ఆత్మతగా లోపలికి వచ్చాడు. నీరసంగా మాసిన బట్టల్లో నిన్నరాత్రికి, యిష్టటికి బేధంలేకుండా నిలబడ్డ వరదని చూడగానే విశ్వేశ్వరానికి గుండె చెరువయింది. ఉన్న పాటునే లేచి రెండు చేతుల్లో అతన్ని కావలించుకున్నాడు.

ఎప్పుడూ చలించని విశ్వేశ్వరం యిలా అయ్యేసరికి మతి చలించిందేమానని వణికిపోయాడు వరదరాజులు.

ఏడుపు విని నర్సు పరిగెత్తుకు వచ్చింది.

కాస్పిపటికి తెలివి తెచుకుని సిగ్గుపడిపోయాడు విశ్వేశ్వరం. హాతాత్తుగా కళ్ళు తుడుచుకుని కిటిటి దగ్గరికి వచ్చి ముఖుకుల మిద తల ఆనించి కూచున్నాడు.

ఎదురుగ్గా వరదరాజులు వచ్చి కూచుంటే తలెత్తి చూడనన్నా చూడలేకపోయాడు.

ఎంతో సేపటికి భుజం మీద చెయ్యేసి "నాకూ ఉంది దుఃఖం. ఎవరితో చెప్పుకోను?" అన్నాడు వరదరాజులు.

కస్తుభ్రు తిరుగుతున్నాయి విశ్వేశ్వరానికి ఇటు తిరిగి జాలిగా వరద కళ్ళల్లోకి చూస్తూ ప్రయత్నంతో పెదాలు నొక్కుకుని దుఃఖాన్ని ఆపుకున్నాడు.

"చచ్చిపోయినందుకు కాదు. కనీసం చివరిలోజుల్లోనన్నా నన్ను చూడడానికి యిష్టపడనందుకు బాధగా వుంది. చివరకు ఈ చేతకాని తనంతో ఆమెకు నామీర నమ్మకాన్ని కూడా పోగొట్టుకున్నాను."

తల రెండు చేతుల్లో పట్టుకుని నిశ్శబ్దంగా వుండిపోయాడు.

ఈ ఆలోచనల్లో నిజంగానే మతి స్థిరితం తప్పుతుందేమానని భయపడ్డాడు.

"కాఫీ త్రాగుతావా?" అనడిగాడు వరద.

తలూపి లేచాడు విశ్వేశ్వరం.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)